

BATAJAEV

Ročník V.

28. 7. 2024

Číslo: 31

17. NEDEĽA V CEZROČNOM OBDOBÍ

R.: Otvor svoju ruku, Pane, a nasýť nás.

In 6, 1 - 15

Ježiš odišiel na druhý breh Galilejského čiže Tiberiadského mora. Šlo za ním veľké množstvo ľudí, lebo videli znamenia, ktoré robil na chorých. Ježiš vystúpil na vrch a tam si sadol so svojimi učeníkmi. Blízko boli židovské sviatky Veľkej noci.

Keď Ježiš zdvihol oči a videl, že k nemu prichádza veľké množstvo ľudí, povedal Filipovi: „Kde nakúpime chleba, aby sa títo najedli?“ Ale to povedal len preto, že ho skúšal. Lebo sám vedel, čo urobí.

Filip mu odpovedal: „Ani za dvesto denárov chleba nebude stačiť, ak sa má každému ujsť čo len kúsok.“

Jeden z jeho učeníkov, Ondrej, brat Šimona Petra, mu povedal: „Je tu chlapec, ktorý má päť jačmenných chlebov a dve ryby. Ale čo je to pre toľkých!?“

Ježiš povedal: „Usad'te ľudí!“

Na tom mieste bolo mnoho trávy. A mužov si tam posadalo okolo päťtisíc.

Tu Ježiš vzal chleby, vzdával vd'aky a rozdával sediacim; podobne aj z rýb, koľko chceli.

Keď sa nasýtili, povedal svojim učeníkom: „Pozbierajte zvyšné odrobiny, aby nič nevyšlo nazmar!“ Pozbierali teda a odrobinami z piatich jačmenných chlebov, ktoré zostali po tých, čo jedli, naplnili dvanásť košov.

Keď ľudia videli, aké znamenie urobil, hovorili: „Toto je naozaj ten prorok, ktorý má prísť na svet.“

Ale keď Ježiš spoznal, že chcú prísť, zmocniť sa ho a urobiť ho kráľom, znova sa utiahol na vrch celkom sám.

Po minulotýždňovom rozprávaní o návrate Ježišom vyslaných, nasleduje v Markovom evanjeliu rozprávanie o prvom rozdelení chleba zástupom. Túto epizódu nám skutočne ponúka aj dnešné evanjelium, avšak z Evanjelia podľa Jána.

V tomto Evanjeliu však toto rozprávanie otvára celú kapitolu, ktorá tvorí myšlienkovú jednotu. Rozdelenie chlebov a rýb zástupom je úvodným znamením, ktoré pripravuje pôdu pre dlhú Ježišovu reč o chlebe života. Celú túto šiestu kapitolu budeme čítať na pokračovanie počas piatich nasledujúcich nediel, vrátane tej dnešnej. Často sa nazýva táto reč aj eucharistická, avšak reč o eucharistii v pravom zmysle slova sa nachádza až v jej záverečnej časti, a tak by sme mohli povedať, že aj v reči o eucharistii vrcholí. Práve na jej správne pochopenie slúži všetko to, čo jej predchádza. Preto je vhodné, aby si aj kazatelia nechali reč o eucharistii až na nedeľu, keď sa budú čítať tieto slová.

Príbehy o rozdelení chleba veľkému zástupu sa nachádzajú vo všetkých evanjeliách, v Matúšovom a Markovom dokonca dvakrát. To Jánovo má niekoľko svojich zvláštností. Vyslovene sa tu hovorí o spojitosti s Veľkou nocou a zvláštne je, že Ježiš nejde pri tejto príležitosti do Jeruzalema, ako to robí vždy v Jánovom evanjeliu pri veľkých pútnických sviatkoch. Celá udalosť, ktorá poukazuje na slávenie eucharistie je zasadená do Galiley, kde sa nachádzalo mnoho ranokresťanských komunít. Poukazuje sa tu tak už na nové chápanie Veľkej noci kresťanmi, jej slávenie a naplnenie v Ježišovej osobe.

Ježiš vystupuje na vrch, ktorý môže pripomínať Sinaj zo Starého zákona, ale môže byť jednoducho poukazaním na tradičné miesto Božieho zjavenia. Evanjelista nám prezrádza, že zástupy ho nasledujú, lebo videli znamenia, ktoré Ježiš robil na chorých.

Toto je pravdepodobne aj to, čo hľadajú uňho aj teraz. Každopádne, zástupy nevyslovujú žiadnu žiadosť, a dokonca nie sú to ani učeníci, ktorí by vyzdvihli potrebu nasýtenia zástupu. Ježiš celú akciu iniciuje sám. Jedná sa tu teda o nevyžiadaný dar, ktorý sa Ježiš rozhodne dať zástupom, ktoré si také čosi ani nedokázali predstaviť.

Navyše jednou významnou odlišnosťou Jánovho rozprávania od tých synoptických je skutočnosť, že tu je to Ježiš sám, kto chleby a ryby rozdeľuje a rozdáva sediacim. U synoptikov Ježiš distribuuje chleby, ktoré rozdelil skrze učeníkov. V centre Jánovho rozprávania je teda výlučná Ježišova iniciatíva.

Dar chleba má tak charakteristiky samotného Ježiša v Jánovom evanjeliu. Ježiš sám sa rozhodol dať tento dar zástupom, tak ako sa Otec rozhodol dať svetu svojho Syna. Nasýtenie chlebami a rybami je nevyžiadaný dar, o ktorý zástupom ani na um neprišlo prosiť, tak ako je Ježiš sám darom, o ktorom sa ľudstvu ani nespomínalo, a o ktorý sa ani neodvážilo žiadať.

Podčiarkovanie Ježišovej iniciatívy je v dokonalom súlade s myšlienkami celého Jánovho evanjelia. Na konci reči o dobrom pastierovi Ježiš hovorí: „Otec ma preto miluje, že ja dávam svoj život, a zasa si ho vezmem. Nik mi ho neberie, ja ho dávam sám od seba. Mám moc dať ho a mám moc zasa si ho vziať. Taký príkaz som dostal od môjho Otca.“

V tomto kontexte je dôležité, aby sme si všimli, že evanjelista hovorí o Ježišových skutkoch uzdravovania chorých a nasýtenia zástupov ako o znameniach. To znamená, že tieto skutky majú poukazovať na čosi iné. Tieto skutky a najmä ten z dnešného evanjelia poukazujú na to, že tým nepredstaviteľným darom, ktorý nasycuje je Ježiš sám, a že on nasycuje svet tak, že dáva slobodne svoj život za život sveta: „Chlieb, ktorý ja dám, je moje telo za život sveta.“